

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Humanæ disciplinæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

mescat insolenter, neque adversis perturbetur: in utramque vero fortunam ita se comparabit, ut 2-
cum & insuperabilem ad omnes casus animum præ se ferat.

HUMANÆ DISCIPLINÆ. CAP. VI.

Acribro ad panificia devenire, non admodum importunum fuerit. In panificiis autem fermentum non ultimum habet locum. Id in sacris literis multa significat, sed nos id quod ad rem, quæ praे manibus est, facit, interim desumemus. Ajunt vero fermentum inter alia symbola humanæ etiam disciplinas indicare. Scientiarum siquidem, ut plerique dividunt, nonnulla humanæ, nonnulla divinae perhibentur. Humanæ sunt, quæ sermonis variatione subiectuntur, unde vulgo etiam humanitatis studia dicuntur. Divinae, quæ perpetuo constantiæ tenore quodam perseverant, eodem modo semper habent modo, atque parte hac ipsam referunt divinitatem. Quod enim semel justum est (de perfecto loquor) semper justum est. Qui semel calefacit ignis, calefacere numquam definit, dum ignis est. Neque divina deficit providentia, neque perpetua mundi gubernatio. Ita Moralis, Physica, & Theologia, cum divinitate consentiantur. Humanas autem disciplinas appellant, Grammaticam, Rhetoricam, & Dialeticam. Atque hoc illud est (ut sentit Origenes) quod fermentum in sacrificiis non admittitur. Per fermentum enim, ut dicebamus, Theologi humanas has intelligent disciplinas, quarum quidem vis & materia in locutionibus ipsis omnino consistit. Accedunt tamen ad ministerium, quia sermo purus, quem docet Grammatica, eloquentia splendor, vis atque copia, quam per Reticam assequitur, & disputandi ratio, quam indicat Dialetica, ministri sunt omnium scientiarum.

DIVINÆ DISCIPLINÆ. CAP. VII.

Quo igitur hieroglyphico humaniora studia significantur, expositum est: super est de divinis quibus ea signis hieroglyphicisq; figurarentur, explicare. Divina vero, quod primum sibi signum poscant, nisi quod ipsam indicat divinitatem: cuius circulus est hieroglyphicum, ut latius in figuram Mathematicarum commentario differimus: nempe quod in ea figura neque principium, neq; finem invenire sit, quod æternitatis est proprium. Huiusce rei ratione habita, Ægypti Deum ex circuli figura intelligebant. Persæ vero cum Jovem cœli circulum dicerent, sacrificia illi se facere putabant, ubi celissimam speculam conciderent, Jovemq; cœli circulum nuncuparent: & quæ malta eo loco tractavimus, hic ad repetendum minimè necessaria.

ENCYCLOPÆDIA. CAP. VIII.

Non temere igitur Ægypti sapientes, Græcique antiquiores qui prius quam sophismata mortalium mentes implicant, simplicius ac forte melius philosophabantur, quarundam disciplinarum complexum Encyclopædiam vocaverunt: nempe quod per circulorum quorundam colligatione inter se copulata, ab ampliori quodam circulo completerentur, cuius nomen est Theologia, intra quem tres alii circuli centris & circumferentis adeo invicem compliciti designabantur, ut unius centrum alterius principiū & circumferentia esset, in hunc scilicet modum. Per illos quidem interiorius ductos, alia quadam ratione, quam superius dictum sit ex Origene, humanas disciplinas indicantes, quæ moribus ratione rerum, quæ naturæ vi instituta, considerata, examinataque, mortalium mentibus infondere: per illum vero

